

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Фінанси, банківська справа та страхування» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетой «якість освітньої програми». Всього опитано **13 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

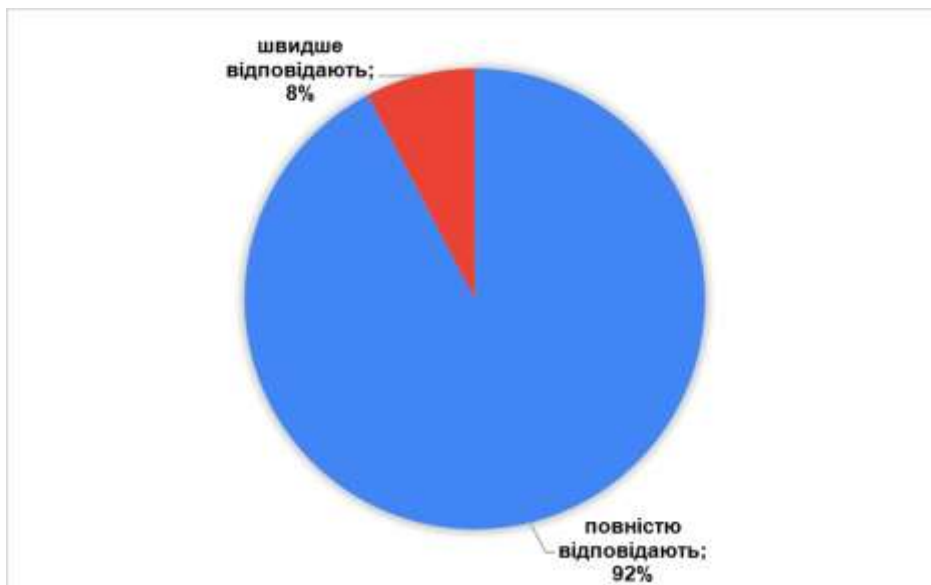

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Базові загальні знання	3
Усне і письмове спілкування рідною мовою	4
Знання другої мови	5
Здатність до аналізу і синтезу	6
2 блок	
Прийняття рішень	1
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	2
Елементарні комп'ютерні навички	3
Здатність до навчання	4
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	5
Дослідницькі навички і уміння	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	7,7	38,5	53,8
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	23,1	76,9
Стратегічне мислення	0	0	15,4	30,8	53,8
Націленість на кінцевий результат	0	0	7,7	7,7	84,6
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	7,7	38,5	53,8
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	0	23,1	76,9
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	0	7,7	92,3
Навички управління персоналом, колективом	7,7	7,7	0	15,4	69,2
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	15,4	0	38,5	46,2
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	7,7	7,7	7,7	76,9
Ведення ділової документації	0	15,4	0	23,1	61,5

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 4 і 5, по 100%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Меншими балами оцінили наступні критерії (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2, по 15,4%) – «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	85
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	85
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	46
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	54
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	62
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	31
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	38

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%);
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (85%);
3. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (85%);
4. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (62%);
5. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (54%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 100% - ву позитивну відповідь.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- необхідно ввести до освітнього процесу – Етика спілкування, Фінанси та облік комунальних підприємств, Трудове та господарське право, Психологія бізнесу, Маркетинг послуг;

- необхідно вивести з освітнього процесу - Історія обліку, аналізу і аудиту, Соціальна психологія.

Інші пропозиції від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»:

- посилити зміст ОПП знаннями з інформаційних технологій в фінансах, аналізі та аудиті;

- збільшення аудиторних семестрових занять.

Висновки

1. Моніторинг оцінювання викладачами якості освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснювався з метою вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю ОПП. В опитуванні взяли участь 13 респондентів, опитування було проведено в 1 семестрі 2023-2024 навч. року.

2. Викладачі в цілому високо оцінили якість освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування». 92 % опитаних вказали, що знання випускника зі спеціальності повністю відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу.

3. Опитані відмітили високий рівень знань та навичок випускників за більшістю критеріїв. Відносно меншими балами були оцінені наступні критерії: «навички управління персоналом, колективом», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

4. За підсумками проведеного моніторингу пропонуємо рекомендації щодо покращення якості освітньо-професійної програми:

- продовжити роботу щодо оновлення освітньо-професійної програми та робочих програм окремих дисциплін враховуючи актуальні наукові дослідження, зміни на ринку праці, сучасні інформаційні технології, вимоги до ведення документації;
- продовжити роботу з наповнення та оновлення освітнього порталу ТДАТУ, що дозволить здобувачам мати доступ до якісних навчальних матеріалів;
- налагодити більш тісні зв'язки з роботодавцями, залучення їх до навчального процесу з метою підвищення практичної складової;
- сприяти підвищенню кваліфікації викладачів, проходження ними стажувань та впровадження нових форм ведення навчального процесу;
- удосконалити інформування здобувачів щодо можливостей обрання вибіркових дисциплін, зокрема, з маркетингу, етики спілкування, психології.

Гарант ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем освіти, к.е.н., доцент

Сергій КОСТОРНОЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ, к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР